

Patronat:

Ministerstwo Infrastruktury
Ministry of Infrastructure

MATERIAŁ DO DYSKUSJI

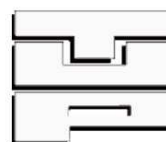
ZAŁOŻENIA I WSTĘPNY PROJEKT KARTY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

KONFERENCJA NAUKOWA na temat **PRZESTRZENI PUBLICZNEJ**

27-28 maja 2009

Poznań

Organizatorzy i partnerzy:

**ZAŁOŻENIA I WSTĘPNY PROJEKT KARTY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ
MATERIAŁ DO DYSKUSJI
NA KONFERENCJI 27 - 28 MAJA 2009 R. W POZNANIU**

Materiał przeznaczony jest do zainicjowania dyskusji na temat *Karty Przestrzeni Publicznej* jako dokumentu ideowego i programowego dla kreacji polskiej przestrzeni publicznej. Jest adresowany do środowisk interesariuszy przestrzeni publicznej: inwestorów i właścicieli nieruchomości oraz społeczności i samorządów lokalnych.

W skład materiału wchodzi:

- Założenia Karty Przestrzeni Publicznej;
- Wstępny Projekt Karty Przestrzeni Publicznej.

ZAŁOŻENIA KARTY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

- I. Karta ma ułatwić interesariuszom przestrzeni publicznej współpracę na rzecz kształtowania wysokiej jakości tej przestrzeni poprzez maksymalne ujednolicenie płaszczyzny dyskusji, zidentyfikowanie przeszkód i ukierunkowanie niezbędnych rozwiązań.
- II. Ustalenie jednolitej płaszczyzny dyskusji w sprawach:
 1. Podstawowego przeznaczenia Karty.
 2. Elementarnych definicji umożliwiających dalsze uzgodnienie zasad kształtowania wysokiej jakości, przestrzeni publicznej;
 3. Głównych ról społecznych (aktorów) tworzenia przestrzeni publicznej i tym samym określenie adresatów Karty,
 4. Zasadniczych problemów w kształtowaniu przestrzeni publicznej.
- III. Zdefiniowanie podstawowych, pożądanых cech wysokiej jakości przestrzeni publicznej oraz dostarczenie dla dyskursu społecznego kryteriów oceny stanu faktycznego i kierunku planowanych zmian poprzez określenie:
 5. Podstawowych zasad urbanistycznych jej kształtowania.
- IV. Określenie najistotniejszych i niezbędnych zmian w prawie i w zwyczajach społecznych poprzez wskazanie:
 6. Zadań, jakie stoją przed użytkownikami, inwestorami i właścicielami nieruchomości oraz władzami publicznymi w zakresie kształtowania wysokiej jakości przestrzeni publicznej.

W celu sformułowania wstępnego projektu *Karty Przestrzeni Publicznej* poczyniono następujące założenia:

- V. Karta dotyczy **wszystkich interesariuszy** przestrzeni publicznej.
- VI. Poprawa jakości przestrzeni publicznej nie jest możliwa bez dokonania zmian w istniejącym systemie prawnym oraz w świadomości, zwyczajach i zachowaniach społecznych dotyczących sfery planowania i zarządzania rozwojem społeczno-gospodarczym i przestrzennym. Oba czynniki wzajemnie się warunkują i dlatego nie można ich traktować oddzielnie.
- VII. Język i szczegółowość treści powinny służyć dialogowi interesariuszy przestrzeni publicznej i dlatego jest pożądane by:
- były **czytelne nie tylko dla fachowców** m.in. poprzez zastosowanie prostego języka oraz wskazanie: z jednej strony – kierunków rozwiązań służących polepszeniu jakości przestrzeni publicznej, a z drugiej strony zastosowanie odpowiedniej szczegółowości poszczególnych zagadnień;
 - były w miarę możliwości **niezależne od pojęć prawnych**, które bywają zmienne.
- VIII. Czytelność Karty uzyska się także poprzez:
- wprowadzenie podziału treści na części (rozdziały) oraz jej punktowanie w ramach rozdziałów – mimo, iż nie jest to typowe dla formy Karty;
 - ograniczenie objętości do 6 – 8 stron tekstu.

WSTĘPNY PROJEKT KARTY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

1. Czym jest KARTA?

Karta jest wyrazem troski o przestrzeń publiczną, jako o dobro wspólne. Jest zbiorem wskazówek i zasad służących wszystkim zainteresowanym w tworzeniu wysokiej jakości, atrakcyjnej i przyjaznej przestrzeni publicznej. W tym celu ustala znaczenie podstawowych pojęć, ról i interesów oddziałujących na kreację przestrzeni publicznej oraz wskazuje zagrożenia i pożądane kierunki zmian w zachowaniach społecznych i przepisach prawa.

2. Czym jest dobro wspólne i przestrzeń publiczna?

2.1. O dobrach wspólnych mówimy wtedy, gdy są ogólnodostępne dla wszystkich użytkowników, którzy mogą z nich korzystać, nie konkurując o nie oraz gdy nikt nie może być wykluczony z ich użytkowania.

2.2. Przestrzeń publiczna jest w całości dobrem wspólnym.

2.3. W skład przestrzeni publicznej wchodzi: tereny ogólnodostępne oraz elementy przyrody, zagospodarowania i zabudowy znajdujące się na tych terenach, w przestrzeni nad nimi i w ich sąsiedztwie, w zasięgu postrzegania przez przebywających na nich ludzi.

Na przestrzeń publiczną składają się np.: elementy przyrody ożywionej i nieożywionej, budynki i budowle, urządzenia uliczne, wypoczynkowe i sportowe, informacyjne i reklamowe, usługowe.

2.4. Wysokiej jakości przestrzeń publiczna wpływa na poziom dobrobytu mieszkańców i na rozwój kapitału społecznego i intelektualnego, przyczynia się tym samym do wzrostu konkurencyjności miast i utrzymania wysokiej jakości życia.

O atrakcyjności i wysokiej jakości przestrzeni publicznej decyduje respektowanie zasad zrównoważonego i trwałego rozwoju oraz zachowania porządku (ładu) przestrzennego.

Zrównoważony rozwój należy rozumieć jako godzenie wymagań społecznych, gospodarczych, przestrzennych i ekologicznych w sposób, który zachowuje środowisko dla przyszłych pokoleń, zapewnia wysoki poziom życia oraz daje szansę dalszego rozwoju.

Porządek (ład) przestrzenny wyraża się zharmonizowanym obrazem elementów zagospodarowania. Jest jednocześnie wartością kulturową, estetyczną i ekonomiczną mającą cechy dobra wspólnego.

3. Kto kształtuje przestrzeń publiczną?

3.1. Zainteresowani przestrzenią publiczną mogą występować w trzech głównych rolach: jako użytkownicy, inwestorzy i właściciele nieruchomości oraz jako władze publiczne.

3.2. Przestrzeń publiczną kształtują różnorodne, czasem sprzeczne ze sobą potrzeby użytkowników oraz inwestorów i właścicieli nieruchomości.

O zaspokojenie potrzeb użytkowników starają się władze publiczne i inwestorzy. Inwestorzy dążą do uzyskania możliwie wysokich zysków i korzystnych warunków dla realizacji swoich celów. Obiekty służące tym celom muszą wpisywać się w plan¹ uporządkowanego zagospodarowania terenów na straży, którego stoją władze publiczne.

Do wyważania interesów publicznych i prywatnych powołane są władze gminne, które muszą dbać o to, aby rozwój przestrzenny odbywał się w sposób przemyślany i skoordynowany, z poszanowaniem dobra wspólnego. Ochrona dobra wspólnego jest w ustroju demokratycznym istotą powołania i działania władz publicznych, zwłaszcza w dziedzinie planowania i zarządzania rozwojem.

3.3. Wpływ na kształtowanie przestrzeni publicznej mają także eksperci wspierający swą pracą działania użytkowników, inwestorów i władz publicznych.

Inwestorów reprezentują zazwyczaj eksperci działający na rynku usług projektowych i inwestycyjnych (architekci, artyści, itd.) Zajmują się m.in. projektowaniem obiektów budowlanych i zagospodarowania terenów. Zaangażowani i wynagradzani przez inwestorów są zobowiązani do spełniania ich wymagań.

Eksperci zatrudniani przez władze publiczne (planiści przestrzenni, architekci itd.), zajmują się planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym tj. działaniem w dłuższej perspektywie czasowej i w szerszym kontekście przestrzennym. Z uwagi na publiczne skutki swej działalności muszą być osobami zaufania publicznego.

4. Co przeszkadza w kształtowaniu wysokiej jakości przestrzeni publicznej?

4.1. Podstawowymi przeszkodami w kształtowaniu wysokiej jakości przestrzeni publicznej są:

- A. naturalna tendencja do dywersyjnego zawłaszczania przestrzeni przez jednostkę i wpadania w mechanizm pułapki społecznej powodującej straty wszystkich uczestników gry o przestrzeń;
- B. niska społeczna świadomość znaczenia dobra wspólnego dla państwa i jego obywateli, wynikająca z braku tradycji poszanowania dobra wspólnego;
- C. pogląd, że wolny rynek bez pomocy publicznej, jest w stanie zrównoważyć rozwój przestrzenny i społeczno – gospodarczy;

¹. Użyte sformułowanie nie dotyczy prawnej formy planu zagospodarowania przestrzennego, lecz przemyślanego sposobu uporządkowanego zagospodarowania.

co wyraża się w przepisach prawa i w zachowaniach społecznych:

- D. pierwszeństwem interesów indywidualnych nad dobrem wspólnym, zwłaszcza w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- E. słabością partycypacji społecznej w sprawach rozwoju społeczno – gospodarczego i przestrzennego;
- F. brakiem społecznej akceptacji i woli politycznej dla stosowania mechanizmów partnerstwa publiczno-prywatnego w celu kształtowania kompleksowych projektów urbanistycznych;
- G. brakiem narzędzi umożliwiających skuteczną realizację planów zagospodarowania przestrzennego i praktycznego wprowadzanie w życie zasad zrównoważonego rozwoju;

Przeszkody te skutkują:

- 1) wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania oraz pozwoleń na zabudowę praktycznie w każdym miejscu, czasie, a często i formie, przy jednoczesnym braku nadzoru nad procesami urbanistycznymi w terenie;
 - 2) prywatyzacją przestrzeni, które powinny ze względu na dobro wspólne pozostać publiczne;
 - 3) rozpraszaniem działań inwestycyjnych;
 - 4) utrudnieniem w pozyskiwaniu przez gminy terenów na cele urządzeń publicznych (ulice, parkingi, zieleń, urządzenia techniczne);
 - 5) słabą współzależnością pomiędzy planowaniem przestrzennym, planowaniem społeczno – gospodarczym i planowaniem inwestycyjnym;
 - 6) brakiem instrumentów zintegrowanego planowania i zarządzania miastami służących ich zrównoważonemu i trwałemu rozwojowi;
 - 7) słabo rozwiniętymi metodami i narzędziami rewitalizacyjnymi oraz instrumentami ekonomicznymi zagospodarowania przestrzennego;
 - 8) ograniczeniem dostępu społeczeństwa do pełnej informacji o aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej, o zasobach budowlanych i sposobach użytkowania nieruchomości oraz o intencjach, zamiarach i skutkach planowania;
 - 9) odmową udziału dużej części społeczeństwa w aktach demokratycznych wyborów, nieuzasadnionymi postawami roszczeniowymi, niedostatkiem doświadczeń i umiejętności dyskusowania i negocjowania, nierównymi możliwościami finansowymi i organizacyjnymi oraz brakiem wzajemnego zaufania stron dialogu społecznego.
- 4.2. Obecny stan rzeczy prowadzi do chaosu przestrzennego i marginalizacji znacznych grup ludności. Popęlnionych błędów nie da się wogóle naprawić, albo ich naprawienie wymaga wielkich nakładów finansowych. Mimo to, istnieją tendencje do upraszczania procedur planistycznych i administracyjnych w zagospodarowaniu przestrzennym kosztem porządku przestrzennego i zrównoważonego rozwoju.

5. Jakie są podstawowe zasady urbanistyczne kształtowania wysokiej jakości przestrzeni publicznej?

Zasady kształtowania wysokiej jakości przestrzeni publicznej należy rozpatrywać w aspektach: czasowym, funkcjonalnym i przestrzennym, w dwóch skalach: lokalnej i ponadlokalnej.

5.1. W skali ponadlokalnej podstawowymi zasadami kształtowania przestrzeni publicznych są:

- 1) racjonalne gospodarowanie odnawialnymi i nieodnawialnymi zasobami (obciążanie środowiska można dopuszczać tylko w takim stopniu, w jakim samo się kompensuje lub koryguje bez powstawania trwałych szkód);
- 2) szanowanie zasobów, ograniczenie zużycia terenu i przeciwdziałanie: rozpraszaniu zabudowy, zacieraniu granic między terenami zabudowanymi i otwartymi oraz zaśmiecaniu krajobrazu otwartego;
- 3) przeciwdziałanie likwidacji i prywatyzacji terenów ważnych ekologicznie, krajobrazowo i społecznie oraz tworzenie nowych terenów publicznych;
- 4) przeciwdziałanie zjawiskom kryzysowym tj. wysokiemu poziomowi ubóstwa, bezrobocia, przestępczości, niskiemu poziomowi przedsiębiorczości, problemom demograficznym i degradacji przestrzennej;
- 5) przeciwdziałanie hałasowi, działanie na rzecz poprawy jakości powietrza w miastach oraz ochrony lub poprawy klimatu miast;
- 6) ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawa ich jakości;
- 7) wtapianie inwestycji liniowych (drogi, koleje, linie energetyczne itp.) w krajobraz w celu zachowania jego cech charakterystycznych;
- 8) popieranie rozwoju sprawnego i korzystnego cenowo transportu publicznego i ekologicznie trwałych systemów transportu;
- 9) odpowiednie gospodarowanie odpadami;
- 10) zarysowywanie kompleksowych koncepcji zarządzania środowiskiem zurbanizowanym itp.

5.2. W skali lokalnej podstawowymi zasadami kształtowania przestrzeni publicznej są dodatkowo:

- 11) ochrona istniejącej struktury społecznej i przestrzennej, tradycji miejsca, lokalnej kultury i istniejących wartościowych obiektów i układów urbanistycznych;
- 12) poszanowanie zasad dobrego sąsiedztwa rozumiane jako wprowadzanie nowych obiektów lub układów urbanistycznych w nawiązaniu do cech istniejącego otoczenia takich jak: gęstość zabudowy, rozmiary brył, formy zabudowy, rodzaje dachów itd., w celu podkreślenia charakteru miejsca i wspierania tradycji regionalnych;
- 13) kształtowanie atrakcyjnego środowiska przyrodniczego i kulturowego w sferze materialnej (skala i kompozycja urbanistyczna i architektoniczna, wysokiej jakości materiały i kolorystyka, trwałość elementów

- zagospodarowania) oraz w sferze niematerialnej (genius loci, tożsamość, ideowość);
- 14) tworzenia atrakcyjnych przestrzeni publicznych poprzez stosowanie elementów kształtowania struktury miejskiej takich jak: plac, ulica, park, skwer;
 - 15) przeciwdziałanie oszpecaniu przestrzeni publicznej i terenów otwartych przez urządzenia reklamowe, informacyjne, drogowe i techniczne;
 - 16) kształtowanie terytorialności i poczucia przynależności m.in. poprzez odpowiednią gęstość zaludnienia i intensywność zabudowy, wyraźne strefowanie przestrzeni prywatnych i publicznych, fizyczne lub symboliczne odgraniczenie tych przestrzeni, rozwijanie kontaktów między mieszkańcami oraz działań na rzecz kontroli sąsiedztwa, zagospodarowanie opuszczonych terenów;
 - 17) tworzenie warunków dla ożywienia przestrzeni poprzez wspieranie inicjatyw społeczności lokalnych w zakresie przemyślanych sposobów wykorzystania przestrzeni oraz zapewnienie różnorodności funkcji i tworzenie miejsc atrakcyjnych dla rozwoju różnego typu aktywności;
 - 18) ochrona społecznej różnorodności: mieszanie grup społeczno - ekonomicznych, unikanie izolacji i segregacji oraz wspieranie słabszych grup społecznych;
 - 19) zapewnienie dostępności przestrzennej m.in. poprzez ułatwienie orientacji w przestrzeni, segregacji ruchu pieszego i kołowego, zagwarantowanie wygody użytkowania dróg pieszych i rowerowych oraz likwidację barier dla osób niepełnosprawnych;
 - 20) wzmocnienie gospodarki lokalnej i wspieranie powstawania miejsc pracy;
 - 21) zapewnienie bezpieczeństwa;
 - 22) dbałość o czystość i stan środowiska, oraz przeciwdziałanie niszczeniu obszarów zabudowanych i otwartych;
 - 23) unikanie zjawiska „niegościnniej przestrzeni” (braku: zieleni, ławek, małej architektury);

6. Jakie zadania stoją przed użytkownikami, inwestorami i właścicielami nieruchomości oraz władzami publicznymi?

- 6.1. Podstawowymi warunkami kształtowania wysokiej jakości przestrzeni publicznej są:
- A. poszanowanie dobra wspólnego;
 - B. wsparcie publiczne dla zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego; oraz zmiany w przepisach prawa i zachowaniach społecznych w kwestiach:
 - C. Zrównoważenia interesów indywidualnych i dobra wspólnego w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
 - D. wzmocnienia partycypacji społecznej w sprawach rozwoju społeczno – gospodarczego i przestrzennego;

- E. wprowadzenia w życie narzędzi skutecznej realizacji planów zagospodarowania przestrzennego oraz instrumentów praktycznego wprowadzania w życie zasad zrównoważonego rozwoju i porządku przestrzennego;
- 6.2. Obowiązek kształtowania wysokiej jakości przestrzeni publicznej spoczywa na **wszystkich uczestnikach** procesu: użytkownikach, inwestorach, władzach publicznych i ekspertach. Wszyscy powinni więc uczestniczyć w dialogu społecznym na rzecz przestrzeni publicznej poprzez:
- 1) konkretyzację jego zasad;
 - 2) dostrzeganie problemów innych uczestników;
 - 3) zrozumienie dla różnych punktów widzenia;
 - 4) wypracowywanie kompromisów.
- Poza wspólnymi obowiązkami, zakres i rozmiar indywidualnej odpowiedzialności zależy od przyjętych ról społecznych.
- 6.3. Największa odpowiedzialność w procesie kształtowania przestrzeni spoczywa na **władzach publicznych** wszystkich szczebli z tytułu sprawowania mandatu społecznego i reprezentowania interesu publicznego.
- Obowiązki władz publicznych polegają na przeprowadzaniu działań legislacyjnych, planistycznych i organizacyjnych przy wsparciu politycznym, instytucjonalnym i finansowym. Działania te muszą gwarantować:
- 5) rozwój partycypacji społecznej w planowaniu społeczno – gospodarczym i przestrzennym poprzez:
 - a) udostępnianie społeczeństwu informacji w zakresie: danych statystycznych na temat aktualnej sytuacji społeczno – gospodarczej, informacji o sposobach użytkowania i zasobach budowlanych, o strukturze własności i wartości nieruchomości, a także informacji o intencjach, zamierzeniach i skutkach planowania, które zapewnią monitorowanie rozwoju oraz dialog społeczny;
 - b) uczytelnienie prawa, w tym planów zagospodarowania przestrzennego, tak aby było zrozumiałe dla osób spoza sfery zawodowej, ponieważ osoby te wywierają decydujący wpływ na zagospodarowanie przestrzeni poprzez swą działalność inwestycyjną i społeczną;
 - c) organizowanie i wspieranie działań innowacyjnych, edukacyjnych i aktywizujących społeczności lokalne;
 - d) usprawnienie procedur konsultacji społecznych i wzmocnienie efektywnego wpływu obywateli na rozwój;
 - 6) zintegrowane planowanie przestrzenne, społeczno – gospodarcze i inwestycyjne oraz zintegrowane planowanie różnych poziomów obszarowych (gminnych, regionalnych, europejskich);
 - 7) władztwo planistyczne polegające na tym, że władza gminna:
 - a) podejmuje aktywne działania w dziedzinie uporządkowanego rozwoju zagospodarowania obszaru gminy, co m.in. oznacza wychodzenie

naprzeciw propozycjom potencjalnych inwestorów, które są zgodne z przyjętymi kierunkami rozwoju;

- b) w swoich działaniach planistycznych i realizacyjnych opiera się na planach zagospodarowania przestrzennego sporządzanych zgodnie z wymaganiami prawa i z uwzględnieniem ustaleń planów o szerszym zasięgu przestrzennym.
 - c) w oparciu o plany zagospodarowania przestrzennego, posiada prawo do wyrażania zgody na zmianę użytkowania i zagospodarowania terenów, jak i prawo do odmowy wydawania takich zgód bez konsekwencji finansowych;
- 8) sprawną realizację planów zagospodarowania przestrzennego m.in. poprzez:
- a) tworzenie gminnego zasobu nieruchomości tj. wykup, wywłaszczanie i wymianę terenów, przeprowadzanie scaleń i wtórnych podziałów gruntów oraz nieodpłatne przejmowanie przez gminę części wtórnie dzielonych terenów na cele urządzeń wspólnych (ulice, parkingi, urządzenia techniczne, zieleń);
 - b) przygotowanie przez gminę przy współdziałaniu sektora prywatnego, uzbrojenia terenów wyprzedzającego planowane inwestycje;
 - c) dopuszczanie zabudowy tylko na terenach uzbrojonych;
 - d) budowę dróg i sieci uzbrojenia technicznego z wykorzystaniem opłat adiacenckich, jakie właściciele i użytkownicy nieruchomości zobowiązani są wnieść na pokrycie kosztów budowy tych urządzeń;
 - e) wyznaczanie obszarów skoncentrowanych inwestycji i ustalanie nakazów zabudowy wolnych działek na tych obszarach;
 - f) ustalanie podatku od wartości nieruchomości oraz zachęt finansowych i organizacyjnych dla inwestorów prywatnych i publicznych;
- 9) rewitalizację obszarów objętych zjawiskami kryzysowymi i zdegradowanych przestrzennie;
- 10) nadzór urbanistyczny;
- 11) usprawnienie procesów inwestycyjnych, w tym trybu planowania przestrzennego drogą racjonalizacji procedur bez naruszania: słusznych uprawnień obywatelskich, władztwa planistycznego i nadzoru urbanistycznego władz publicznych;
- 6.4. Uznanie przez **inwestorów** podstawowych warunków kształtowania wysokiej jakości przestrzeni publicznej oznacza zgodę na:
- 12) partycypację w kosztach budowy urządzeń publicznych (ulice, parkingi, zieleń, urządzenia techniczne).
 - 13) ustawowe ograniczenie praw właścicieli nieruchomości poprzez:
 - a) rozdzielenie prawa własności nieruchomości od prawa do jej zagospodarowania i zabudowy, co powoduje, że dopóki teren, na którym znajduje się nieruchomość nie będzie przez gminę przeznaczony do zagospodarowania, dopóty właścicielowi nie może

przysługiwać prawo zagospodarowania terenu i podziału nieruchomości;

- b) ograniczenie zabudowy lub podziału gruntów leżących poza terenami objętymi planami zagospodarowania przestrzennego tylko do pojedynczych działek i tzw. „plomb” w istniejących strukturach, obwarowane szczegółowymi warunkami;
- c) nieodpłatne przejmowanie przez gminy części wtórnie dzielonych terenów na cele urządzeń publicznych w procesie realizacji planów zagospodarowania przestrzennego;

6.5. Uznanie przez **użytkowników** podstawowych warunków kształtowania wysokiej jakości przestrzeni publicznej oznacza:

- 14) zwiększenie ich aktywności poprzez akty demokratycznych wyborów, zwłaszcza w dziedzinie rozwoju społeczno – gospodarczego i przestrzennego;
- 15) poszanowanie cudzej własności;
- 16) dbałość o otoczenie.

* * * * *

Karta porusza najważniejsze aspekty kształtowania przestrzeni publicznej ujęte w sposób ogólny i jednocześnie sygnalizujący ważne kwestie w sposób szczegółowy oraz umożliwiające zainicjowanie twórczej dyskusji społecznej.

Osiągnięcie efektu wysokiej jakości przestrzeni publicznej wymaga wypracowania szczegółowych zasad postępowania i komplementarnie działających instrumentów, a przede wszystkim przeprowadzenia szeroko zakrojonych zmian w systemie prawnym i w zachowaniach społecznych oraz konsekwentnie realizowanej polityki wdrożenia.

Mając na uwadze istniejące przeszkody w kształtowaniu przestrzeni publicznej i ich konsekwencje dla jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń istotne jest, aby Karta nie służyła tylko uspokojeniu sumień, ale była początkiem rzeczywistych starań o wysoką jakość przestrzeni publicznej.

Notatki

Notatki

ZARYS HARMONOGRAMU PRAC NAD KARTA

lp.	Co?	Kto?	Kiedy?
1.	Seminarium nt. Przestrzeni Publicznej	Urząd Miasta Poznania	październik 2008
2.	Opublikowanie materiałów poseminaryjnych na stronie www.poznan.pl/rewitalizacja	Urząd Miasta Poznania	marzec 2009
3.	Sformułowanie założeń KARTY	Rada Naukowa Konferencji	marzec-kwiecień 2009
4.	Prezentacja założeń KARTY	Lider projektu KARTY	1 dzień konferencji maj 2009
5.	Referaty wprowadzające do dyskusji plenarnej nt. wstępnego projektu KARTY	Zaproszeni profesorowie	1 dzień konferencji maj 2009
6.	Dyskusja plenarna nt. wstępnego projektu KARTY	Uczestnicy konferencji	2 dzień konferencji maj 2009
7.	Sformułowanie projektu KARTY	Rada Naukowa Zespół Organizacyjny	czerwiec 2009
8.	Konsultacje ws. projektu KARTY	Uczestnicy konferencji	lipiec 2009
9.	Zebranie wniosków i uwag oraz sformułowanie projektu KARTY do dyskusji na Kongresie Urbanistyki Polskiej	Rada Naukowa Zespół Organizacyjny	sierpień 2009
10.	Prezentacja projektu KARTY i dyskusja nad nim na Kongresie Urbanistyki Polskiej	Lider projektu KARTY	wrzesień 2009
11.	Przyjęcie KARTY na Kongresie Urbanistyki Polskiej	Uczestnicy Kongresu	wrzesień 2009

